

Handläggare
Frida Ryholt
Verksamhetsstrateg
Barn- och utbildningsförvaltningen
08-578 29519
frida.ryholt@tyreso.se

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2022-03-07

Sida
1 (4)
Diarienummer
2022/BUN 0033

Mottagare
Barn- och utbildningsnämnden

Förstudie Skola i skogen – utomhusklassrum

Barn- och utbildningsförvaltnings förslag till barn- och utbildningsnämnden för beslut i kommunstyrelsen

1. Godkänna förstudiens föreslagna inriktning

Barn- och utbildningsförvaltnings förslag till barn- och utbildningsnämnden för förslag i kommunstyrelsen

2. Kommundirektören ges i uppdrag att uppföra utomhusklassrum i enlighet med förstudiens föreslagna inriktning.
3. Tre utomhusklassrum uppförs under 2022, i enlighet med förstudiens föreslagna inriktning.
4. Budget för genomförandet enligt bilaga 2 godkänns.
5. Budget för investeringar läggs in i kommunstyrelsens plan för strategiska investeringar.
6. Framtida drift- och kapitalkostnader efter genomförandet finansieras inom ramen för verksamhetsområde 10 Samhällsbyggnad (park) enligt bilaga 2.

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Sammanfattning

En förstudie om placering och utformning av utomhusklassrum för undervisning i utomhusmiljö har tagits fram av enheten för Analys och tillväxt efter en beställning från Barn- och utbildningsförvaltningen. Totalt 14 uteklassrum placerade i olika kommundelar av Tyresö kommun föreslås att anläggas i tre etapper.

Beskrivning av ärendet

Förstudiebeställningen för Skolan i skogen, daterad 2021-09-08, inkom till enheten för Analys och tillväxt från Barn- och utbildningsförvaltningen (BoU) i september. BoU fick under 2021 ett ordförandeuppdrag att möjliggöra för lärande i utemiljön på skolor och förskolor genom uppförande av uteklassrum på en eller flera platser i kommunen. I samband med pandemin uppstod dessutom behov av mer uteverksamhet, trots att förutsättningarna inte alltid fanns för utomhusundervisning. Beställningen angav att uteklassrummens placering bör möjliggöra samutnyttjande mellan olika förskolor och skolor i så hög grad som möjligt.

Under framtagandet av förstudien har förskolor, skolor, drift, naturskolan och brottsförebyggande strateg konsulterats. Förstudien har utrett behoven hos skolor och förskolor när det gäller utomhusundervisning samt val av placeringar och utformning av utomhusklassrum.

Föreslagna placeringar av uteklassrum

Förstudien studerar vilka placeringar av uteklassrum som är lämpliga utifrån elevtätheten, landskap, framkomlighet, fastighetsjuridiska förutsättningar, natur- och kulturvärden, eventuella framtida markanvändningar och trygghetsaspekter.

För att användas mer kontinuerligt ska utomhusklassrummen anläggas nära skolor och förskolor. Att så många skolor och förskolor som möjligt kan få ett lättillgängligt utomhusklassrum som dessutom kan samutnyttjas var fokus vid val av placeringen. Förslag på placeringar av utomhusklassrum som redovisas erbjuder därmed möjlighet för utomhusundervisning för de flesta för- och grundskolor i kommunen, inom 400 meters avstånd. Uppskattningsvist kan ett utomhusklassrum rymma max 180 barn per dag (30 elever x 6 lektioner).

Placeringarna ligger inom allmän plats vilket gör att samutnyttjande med allmänheten kommer att behöva ske på ett ordnat sätt.

Föreslagen utformning av uteklassrum

Utformningen av uteklassrummen bör avvika från det traditionella klassrummet för att främja nytänkande och flexibilitet. En enklare utformning med stockbänkar fungerar för både grundskole- och förskoleverksamhet. Eldstäder önskas.

Tre olika utformningar föreslås, bland annat beroende av platsens förutsättningar.

Etapvindelning

Förstudien pekar ut totalt 14 stycken placeringar för uteklassrum. Placeringarna ligger utspridda över hela kommunen. Nio stycken är lokaliserade i Bollmora, två stycken i Tyresö strand och tre stycken i Trollbäcken. Dessa placeringar har sedan delats in i tre olika etapper. Etapp ett inkluderar tre olika placeringar, en i Trollbäcken, en i Tyresö strand och en i Bollmora. Denna etapp kan genomföras under 2022 förutsatt att utformningen är okomplicerad och kan anläggas av park- och naturvårdsenheten. Etapp ett föreslås utvärderas efter två terminer och därefter kan resterande etapper följa.

Etapp två inkluderar uteklassrum som ligger inom andra projektområden, dessa föreslås anläggas i anslutning till att dessa projekt genomförs. Etapp två kan genomföras parallellt med etapp tre.

Genomförande

Park- och naturvårdsenheten anlägger uteklassrum och beslutar exakt placering inom de utpekade områdena (se bilaga till förstudierapport "Beskrivning av placeringar"). Park- och naturvårdsenheten sköter drift och underhåll.

BoU sköter kontakt och information mot förskolor och grundskolor så att dessa får information om uteklassrummen och hur dessa kan nyttjas.

Schemaläggning och samordning kommer behövas mellan skolorna för att upprätta ett "bokningssystem".

Förväntade nyttor

Förväntade nyttor är förbättrade studieresultat. Undervisningen kan bedrivas med mindre trängsel till relativt låg extra kostnad, långsiktigt friskare elever och pedagoger. Regelbunden utomhusvistelse i skolor och förskolor bidrar även till att alla barn får jämlika möjligheter för vistelse i naturen. Det är viktigt att unga och vuxna är vana vid att vistas i naturen och ta hand om den för att kunna ta ansvar att ta hand om naturen och planeten. Undervisning i naturmiljöer skapar förståelse för klimat, djur, växter, insekter och dagvattenhantering.

Finansiering och ekonomiska konsekvenser

Uppskattade investerings- och driftkostnader finns i bilaga 2 (sekretessbelagd).

Budget för investeringar läggs in i kommunstyrelsens plan för strategiska investeringar. Framtida driftskostnader belastar verksamhetsområde 10, park, och eventuell justering av budgetramar kan hanteras i samband med budget 2023 och framåt.

Prövning av barnets bästa

Uteklassrum bedöms vara bra för alla barn, därför har en barnkonsekvensanalys ej gjorts. Det är viktigt att tänka på att alla barn, oavsett funktionsvariation, ska kunna nyttja uteklassrum. Vid utvärdering av första etappen ska även uppföljning göras avseende prövning av barnets bästa.

Bilagor

Bilaga 1. Förstudierapport skola i skogen.

Bilaga 2. Investerings- och driftkostnader (sekretessbelagd).